

Predelovalne dejavnosti	Ekonomsko ogledalo	UMAR
	številka 2/2004	str. 14

Izbrani konjunkturni kazalci	Stopnje rasti, v %		
	I-XII 2003/ I-XII 2002	I-XII 2002/ I-XII 2001	I-XII 2001/ I-XII 2000
Obseg proizvodnje ¹	1.6	2.0	2.8
- Izrazito izvozno usmerjene panoge ^{1a}	3.6	7.5	5.1
- Zmerno izvozno usmerjene panoge ^{1b}	1.3	-1.0	2.2
- Pretežno na domači trg usmerjene panoge ^{1c}	0.4	0.6	-1.9
Povprečno število zaposlenih ¹	-2.0	-2.8	-0.6
Produktivnost dela ²	3.7	4.9	3.4
Obseg zaloge proizvodov	5.9	-2.0	4.9
Povprečna bruto plača ³	1.9	1.7	2.2
Cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih	2.9	5.2	9.9
- relativno glede na inflacijo	-2.6	-2.1	1.4

Vir podatkov: SURS; preračuni UMAR.

Opombe: ¹Podatek se nanaša na podjetja z 10 in več zaposlenimi. ^{1a} Podpodročja dejavnosti D (DF, DG, DK, DM), pri katerih na podlagi podatkov AJPES za gospodarske družbe v RS povprečni delež čistih prihodkov iz prodaje, ustvarjenih na tujih trgih, v čistih prihodkih iz prodaje (v nadaljevanju DČPPTT) presega 70%, ^{1b} Podpodročja dejavnosti D (DB, DC, DD, DH, DJ, DL, DN), pri katerih se DČPPTT giblje med 50 in 70%, ^{1c} Podpodročja dejavnosti D (DA, DE, DI), pri kateri je DČPPTT pod 50%. ² Izražena z obsegom proizvodnje na zaposlenega. ³ Realna rast – preračun z indeksom cen življenjskih potrebščin.

Za leto 2003 je značilna **razgibana gospodarska aktivnost** predelovalnih dejavnosti. **Obseg proizvodnje** je v povprečju presegal raven iz leta 2002 za 1.6% in je nekoliko nad pričakovanji iz Jesenskega poročila. Pregled po četrtletjih nam pokaže, da je zmerni 1.4-odstotni medletni rasti v prvem četrtletju sledilo obdobje upadanja proizvodne aktivnosti. V drugem in tretjem četrtletju smo zabeležili negativno rast (-0.2% in -0.3%), v zadnjem četrtletju pa izrazito okrepitev, saj je bil obseg proizvodnje v tem obdobju na medletni ravni višji za 5.8%. Opisana dinamika se je že v jesenskih mesecih odrazila v **trendnem naraščanju** obsega proizvodnje, v decembru pa je bila glede na november po metodi Tramo-Seats dosežena 0.2-odstotna trendna rast.

Najvišjo rast obsega proizvodnje so v letu 2003 dosegle **izrazito izvozno usmerjene panoge**, ki so hkrati uspele za 2.4% dvigniti raven zaposlenosti in za 2.3% znižati obseg zalog na enoto proizvodnje (gl. graf). Znotraj te skupine izstopata proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov, kjer so raven proizvodne aktivnosti povečali najbolj (za 11.8%), in proizvodnja strojev in naprav, kjer smo zabeležili najmočnejše znižanje obsega proizvodnje (za 6%). V **zmerno izvozno usmerjenih panogah** smo lani v povprečju zabeležili 1.3-odstotno rast, vendar ob 2.3-odstotnem padcu zaposlenosti in 12.4-odstotnem povečanju zalog na enoto proizvodnje. Najvišjo, 11.3-odstotno rast proizvodne aktivnosti so dosegli v proizvodnji električne in optične opreme, a so zaloge na enoto proizvodnje povečali kar za 30.8%. Največji znižanji proizvodnje smo zabeležili v delovno intenzivnih podpodročjih proizvodnje usnjenih izdelkov (-13.0%) ter proizvodnje tekstilij in tekstilnih izdelkov (-11.4%). Pri **pretežno na domači trg usmerjenih panogah** (nobeno podpodročje ni pomembneje odstopalo od povprečja celotne skupine) je v letu 2003 proizvodna aktivnost praktično stagnirala, za 5.9% pa se je znižal obseg zalog.

V začetku letošnjega leta se je podjetniška klima, ki je že od oktobra lani oblikovana na relativno nizki ravni, občutneje izboljšala. Na podlagi **ankete SURS o poslovnih tendencah v predelovalnih dejavnostih** je **skupni kazalec zaupanja** (sestavljen iz ravni skupnih naročil, ravni zalog in pričakovane proizvodnje) v februarju po štirih mesecih ponovno dosegel pozitivno vrednost in se je v primerjavi z januarjem izboljšal za 2.0 odstotne točke, v primerjavi z lanskim decembrom pa je bil višji za 9.0 odstotne točke. Od povprečne mesečne vrednosti v letu 2003 je bil višji za 5.6 odstotne točke. Prav tako se je februarja nekoliko izboljšala desezonirana serija mesečnih vrednosti kazalca in kaže tendenco rasti. Delež anketiranih podjetij, ki pričakujejo izboljšanje poslovne klime, tako za 1.0 odstotne točke presega delež tistih, ki pričakujejo njeno poslabšanje.

Graf: Stopnje rasti izbranih kazalcev predelovalnih dejavnosti glede na izvozno usmerjenost v letu 2003

